МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XV Міжнародної науково-практичної конференції
«ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТА:
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»,
присвяченої пам'яті
академіка ДМИТРА ТХОРЖЕВСЬКОГО

15 травня 2026 року

XII Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ:
ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ»,
присвяченої пам'яті
члена-кореспондента НАПН України
ВІКТОРА СИДОРЕНКА

16 травня 2026 року

УДК 378.016:62/68]:005.745

Затверджено рішенням Вченої ради факультету технологій та дизайну Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 11 від 28 травня 2026 р.)

За загальною редакцією – Дмитра Кільдерова, Світлани Іщенко

Редакційна колегія: Тетяна Чернова, кандидат педагогічних наук, доцент; **Юрій Павлов**, доктор педагогічних наук, професор; **Лідія Сліпчишин**, доктор педагогічних наук, професор; **Олена Шатова,** старший викладач; **Ольга Трегуб**, кандидат педагогічних наук, доцент.

Технічні редактори: Олена Козієнко, Роман Полевик.

Матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Технологічна освіта: сучасні реалії та перспективи розвитку» (15 травня 2026 року). XII Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (16 травня 2026 року) / за заг. ред. Д. Кільдерова, С. Іщенко. Київ, 2026. 489 с.

До збірника увійшли тези доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Технологічна освіта: сучасні реалії та перспективи розвитку» (15 травня 2026 року). XII Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (16 травня 2026 року).

Розраховано на здобувачів освіти, педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійно-технічної, вищої, післядипломної освіти, співробітників наукових установ та закладів.

©Факультет технологій та дизайну, 2026
©УДУ імені Михайла Драгоманова, 2026
©Автори тез, 2026

міжпредметних зв'язків, елементів STEM-освіти та практикоорієнтованих завдань, наближених до реальних потреб учнів і суспільства.

Література

1.1 Коберник О. М., Ящук С. М. Методика організації проектно-технологічної діяльності учнів на уроках трудового навчання. Умань, 2001. 80 с.

1.2 Коберник О. М. Методика трудового навчання: проектно-технологічний підхід : навч. посіб. Умань : СПД Жовтий, 2008. 216 с.

1.3 Терещук А. І., Дятленко С. М. Методика організації проектної діяльності старшокласників з технологій : метод. посіб. Київ : Літера ЛТД, 2010. 128 с.

1.4 Чистякова Л. О. Метод проектів на уроках трудового навчання в умовах реформування Нової української школи. Наука і освіта. 2017. № 5. С. 61–66.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Ольга ТРЕГУБ

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Дистанційне навчання стало одним із ключових чинників трансформації сучасної технологічної освіти, відкривши можливості для оновлення змісту, форм і методів навчальної діяльності старшокласників. У профільних класах технологічного спрямування дистанційний формат дозволяє поєднувати традиційні елементи технологічної підготовки з цифровими інструментами, що забезпечують доступ до інтерактивних ресурсів, симуляцій, віртуальних лабораторій та моделей технологічних процесів. В умовах цифровізації освіти дистанційне навчання постає не лише як вимушена форма організації освітнього процесу, а як повноцінне середовище розвитку технологічної грамотності, критичного мислення та здатності працювати з інформаційними технологіями.

Саме тому важливо дослідити потенціал дистанційного навчання у формуванні змісту технологічної освіти та визначити методичні підходи, що забезпечують його ефективність у профільній школі [1].

Дистанційне навчання у технологічній освіті створює нові можливості для організації навчальної діяльності, оскільки дозволяє використовувати широкий спектр цифрових ресурсів, які забезпечують наочність, доступність та інтерактивність навчального матеріалу. Однією з ключових переваг дистанційного формату є можливість моделювання технологічних процесів за допомогою цифрових платформ, що дозволяє учням аналізувати структуру виробничих операцій, взаємозв'язки між елементами технологічних систем та закономірності їх функціонування. Використання відеодемонстрацій, 3D-моделей, інтерактивних схем та віртуальних лабораторій сприяє глибшому розумінню технологічних явищ, які у традиційному форматі часто залишаються абстрактними.

Дистанційне навчання забезпечує індивідуалізацію освітнього процесу, оскільки учні можуть працювати у власному темпі, обирати траєкторії вивчення матеріалу, повертатися до складних тем та виконувати завдання з урахуванням власних інтересів. Це особливо важливо у технологічній освіті, де рівень підготовки учнів може суттєво відрізнятися. Цифрові інструменти дозволяють організувати диференційовані завдання, адаптивні тести, інтерактивні тренажери та проєктні роботи, що сприяє розвитку самостійності та відповідальності учнів.

Важливою складовою дистанційного навчання є формування цифрової компетентності, яка є невід'ємною частиною сучасної технологічної грамотності. Учні навчаються працювати з інформаційними ресурсами, аналізувати дані, використовувати цифрові інструменти для створення моделей, презентацій, технічних описів та проєктної документації. Це відповідає сучасним вимогам до підготовки майбутніх фахівців технологічного профілю та сприяє розвитку навичок, необхідних для подальшого навчання у технічних і інженерних спеціальностях [2].

Дистанційне навчання також створює умови для розвитку проєктної діяльності, яка є важливою складовою технологічної освіти. Учні можуть виконувати індивідуальні та групові проєкти, використовуючи цифрові платформи для спільної роботи, обміну матеріалами, створення моделей та презентацій. Такий формат сприяє розвитку комунікативних умінь, уміння працювати в команді, планувати діяльність та презентувати результати. Водночас дистанційне середовище дозволяє залучати до навчання зовнішні ресурси – відеоекскурсії на виробництва, онлайн-зустрічі з фахівцями, інтерактивні майстер-класи.

Ефективність дистанційного навчання у технологічній освіті залежить від методичного забезпечення, яке має включати чітку структуру навчальних матеріалів, інструкції до виконання практичних завдань, критерії оцінювання та можливості зворотного зв'язку. Важливо забезпечити баланс між теоретичними матеріалами та практичними завданнями, що дозволяють учням застосовувати знання у реальних або наближених до реальних умовах. Викладач має відігравати роль фасилітатора, який спрямовує навчальну діяльність, забезпечує підтримку та створює умови для розвитку самостійності учнів [3].

Дистанційне навчання створює умови для переосмислення ролі практичної складової технологічної освіти. Хоча традиційно практичні роботи виконуються у шкільних майстернях, цифрове середовище дозволяє моделювати окремі етапи технологічних процесів, аналізувати властивості матеріалів, порівнювати технологічні режими та оцінювати ефективність різних виробничих рішень. Використання відеодемонстрацій, покрокових інструкцій, інтерактивних тренажерів та віртуальних майстерень дає змогу компенсувати обмеження фізичного доступу до обладнання. Учні отримують можливість спостерігати за технологічними операціями у збільшеному масштабі, аналізувати помилки, повторювати окремі етапи та формувати алгоритмічне мислення. Такий підхід сприяє розвитку здатності до самостійного опанування технологічних процесів і підвищує якість засвоєння навчального матеріалу, оскільки поєднує візуальність, доступність і можливість багаторазового повторення.

Дистанційне навчання сприяє формуванню в учнів навичок саморегуляції та організації власної діяльності, що є важливою складовою технологічної грамотності. Робота в цифровому середовищі вимагає від старшокласників уміння планувати час, визначати пріоритети, дотримуватися алгоритму виконання завдань і контролювати власний прогрес. У технологічній освіті ці навички мають особливе значення, оскільки пов'язані з виконанням послідовних технологічних операцій, дотриманням технічних вимог і відповідальністю за результат. Дистанційний формат дозволяє створювати ситуації, у яких учні самостійно обирають інструменти, способи виконання завдань, аналізують помилки та коригують власні дії. Це формує в них здатність до самостійного прийняття рішень, що є необхідним для подальшої інженерно-технологічної діяльності та відповідає сучасним підходам до розвитку автономності учнів у цифровому освітньому середовищі

Отже дистанційне навчання є ефективним інструментом модернізації технологічної освіти старшокласників, оскільки забезпечує доступ до цифрових ресурсів, сприяє розвитку технологічної грамотності та створює умови для індивідуалізації навчання. Використання цифрових платформ, інтерактивних моделей та віртуальних лабораторій дозволяє формувати глибоке розуміння технологічних процесів і розвивати навички, необхідні для подальшої інженерно-технологічної діяльності. Дистанційне середовище відкриває нові можливості для проєктної діяльності, співпраці та розвитку цифрової компетентності, що робить його важливим елементом сучасної технологічної освіти.

Література

1.Величко С. П. Технологічна освіта в старшій школі: теорія і методика. Київ: Педагогічна думка, 2018.

2.Пінчук О. П. Цифровізація освіти: теоретичні засади та практичні рішення. Київ: ІПТО НАПН України, 2020.

3.Морзе Н. В., Барна О. В. Цифрова компетентність сучасного вчителя: теорія і практика. Київ: КНУ імені Т. Шевченка, 2021.